

ZLE V OKLAHOMSKÉM ISRAELI!

Plavíte-li se po nesplavné řece "Severní Canadian" od Rena, Okla., na východ, pak po mnoho štrapácích, za neustále měnícího se směru, a naručité doby — vplujete konečně do přístavu našeho hlavního města, jehož jméno jest totožné s územím, na kterém se rozprostírá.

Město toto skutečně roste a pokračuje od svého založení úžasné a to nejen co do množství obyvatelstva, nýbrž i ve všech ostatních vymoženostech moderní naší doby závodí s východem. Nepřekvapí tudíž nikoho, kdo osudy o roztroušenosti našeho národa sleduje, že i krajané jsou zde ve značném počtu zastoupeni a výborně prospívají. S toho přirozeně vyplývá, že mezi tolika různými profesemi ani česká žurnalistika neschází, však nejen že neschází, ale jest zde nad obyčej a průměr zastoupena. Dva dvojtýdenníky a jeden týdeník starají se otečovsky a nezištně o duševní potravu zdejšího českého a českyhovorivého obyvatelstva. Jeden ovšem jest pouze z vykušané Svornosti adoptovaný, za to ale druhé dva spatřily již světlo světa v naší milé Oklahomě. Každý si snadno domyslí, že právě ten adoptovaný Oklahomák jest zároveň nejstarší, neb dle pudu sebezachování, pohodlí, uchování jména (výjimkou též křehčtější pohnutky) nastává otázka adoptivní jen tentokrát, když vzniká obava, že přímých potomků nebude, — v kterémžto předpokladu se ovšem Oklahoma šeredně ať již k své radosti neb žalosti sklámala. Sotva že inkoust na adoptivních lejstrách oschl, — narodil se první a to pravý "Oklahoman" nyní Šmodrcha zvaný. Nemá-li předlidení nastati o několik století dříve než statistika ze zkušenosti dokazuje, pak skutečně na minutu (počítá-li se aspoň jeden rok pro kojení, tři měsíce pro odpočinek a 9 měsíců k vývinu) po dvou letech slaveny byly křtiny syna druhorozeného, jemuž bylo dáno jméno "Obzor". Bude-li dále naše Oklahoma pokračovati s duchem času, a plodnosti jí neubude, pak se již těšíme, že to nevezme tak dlouho a každá domácnost bude mít konečně svůj leibzurnál sama pro sebe. — Jaká to vy- moženost!

Před několika dny četl jsem v některém z těchto světél, (já je odbírám jako poetivý Čech, a dále též z pohnutek zajištění míru všechny, jinak by mi mohly ujít) jejich bratrské projevy vzájemné lásky — což také snad za něco stojí, jeden článek — napsal si již nepamatují, dle něhož soudím, že tvůrce jeho nachází se v hrozném rozpoložení, snad dokonce v zoufalství. Jest to sice ode mne neodpuštělná troufalost a veliké nepředložení, že si dovoluji sám o sobě, bez svolení toho času zde panující většiny — vůbec samostatně mysliti neb dokonce posuzovati, čin takový jest u nás pokládán za rovný mordu první třídy, než jaká pomoc, "komu není rady, tomu není pomoci!"

Litují velice, že nynější stávka telegrafistů znemožňuje mi zaslání soustrastného projevu tvůrci onoho článku, ačkoliv z dalšího čtení rozpoznávám, že se zde nejedná v prvé řadě o nějakou poruchu mozkovou, nýbrž o onemocnění pouhé žaludku a to ještě jen myšlenkou o budoucnost zkráceného zvyku, jež však jeví již nyní dalekosáhlý vliv na pisatelově iteliktivní schopnosti. Z té jednoduché příčiny i kdyby telegrafisté nestávkovali, poznávám, jak nepatrný by byl účinek psané soustrasti, zajisté upřímně míněné, kde něja-

ká "Stimulace in natura", by hravě v agonii dle všeho se nacházejícího pisatele přivedla opět k plodnému životu.

Ted, kdy ústava i prohibice je odhlasovaná, namáhají se, za všech jiných okolností vždy obětavé duše pro blaho lidstva a příští generace, vynalézti nějaký ten háček, by stát náš do svazu Spoj. Států vřádně nebyl, následkem toho by aspoň na čas vyhověno bylo jich sobeckým choutkám a chtíčům. Nyní všichni alkoholici demokratičtí pějí chvalozpěvy na řeč Gen. Tafta, dříve mu nemohli přijíti na jméno, jak prý věčně mluvil proti ústavě a přesvědčují každého, že důvody jeho proti přijetí nás za stát — jsou nad slunce jasnější. "Marné Vaše proti nám jsou vztěky", může jim plným právem zanotovati většina prohibiční — "hlas lidu — hlas boží!" Důvod, že nespravedlivo bylo nechati Indianské T. voliti o osudu prohibice v Oklahomě — jest k smíchu; což neměli demokraté v ústavodárném sněmu ohromnou většinu? Mě- i jste ústavu úplně ve Vašich rukou, proto nenafukujte a polkněte tu hořkou pilulku.

Pakli jest pravda, co Gen. Taft a alkoholci demokraté tvrdí, že ústava demokraty sestavená je v přímém odporu se základními zákony Spojených Států, pak co jsou to ti demokraté vlastně za chásku, že nedovedou sestaviti ústavu především takovou, aby odpovídala ústavě Spojených Států, pod kterou podmínkou se jediné sestátnění může uskutečnit? Není to zmar času, ale i ohromných výloh, které nám z jejich nevědomosti a nafoukanosti pak vyplývají. Či snad jest to politická klíčka, když rep. Gen. Taft demokratickou ústavu před volbami haněl, a demokraté, kteří jej před volbou odsuzovali, nyní, kdy prohibice zvíťazila, nemohou jej dosti vynachválit? Tak to asi nějak bude, a v tom případě jest prohibice zcela na místě, neb právě zde jeví se nejnnutnější potřeba zápořevdi, aby pak lidé nad celkovým osudem celého státu volili bez ohledu na své osobní chtíce, zvyky atd. a svobodu volby druhému člověku, neb většiny jak se právě zde děje, odpírali. Spravedlnost se nechá měřit pouze jedním loktem!

Že by president volbu nepotvrdil z toho ohledu, protože republikánská strana utrhla touto volbou takovou hroznou porážku, jest tak málo nadějně tvrzení, jako důvěra tonoucího v stěblo. Každý demokrat i republikán dnes určitě ví, že Oklahoma zůstane demokratickou do toho času, dokavád si nezlomí vaz nějakým speciálním dem. kouskem, a proto i kdyby skutečně se stalo a sestátnění se ať již z jakékoliv neuskutečnilo, pak dovolují si věstiti při příštích volbách ten samý výsledek: "demokratickou většinu a vítězství prohibice."

S výsledkem volby nejsou spojovány samozřejmě republikáni a prohibiční strana — o tom však jest odpovídáno.

Jeden z utlačovaných.

MANŽELSTVÍ.

Z New Yorku se sděluje: Slavnostní hostina na rozloučení manželství, uspořádaná rozvedeným manželem na počest bývalé choti, jest nejnovější fasí ve vývoji amerického manželského života, jenž poněkud dospívá ke krisi. Svědčí to nejlépe o příliší lehkomyšlném pojmání manželství, jež se stále stává všeobecným a dává nový podnět k živé diskusi o otázce, kterou se vážně kraly v Americe již delší dobu starostlivě zabývají.

Právě uveřejnila známá badatelka v oboru sociologie Mrs. Anna Rogerová studii, v níž na základě četných skuteč-

ností shrnuje materiál k řešení této palčivé otázky. Jest již příznačno, že ve Spojených Státech jest 2921 soudů pro manželské rozvody, kdežto Anglie má jen jeden takový soud. Německo 27 a Francie 79. V celé řadě států severoamerických jest rozvod maličkostí, jež nepůsobí nejmenších obtíží. V Dakotě povolí se skutečně v každém případě, kdy se o něj žádá, třeba jsou důvody sebamaliehoznější. K tomu přistupuje nadbytek advokátů, kteří se stali specialisty v záležitostech rozvodu a dovodí vždy nalézt "dostatečné" důvody, při čemž se neštítí žádných prostředků.

Hlubší důvod tohoto vývoje vidí vňak Mrs. Rogerová v rostoucím individualismu ženy, která dnes v manželství již nevidí jediný cíl svého života a stává se jakousi dvojpohlavní bytostí, jejíž charakter vyvíjí se bezohledně sobectví. Moderní mladé dámy by se styděly za to, kdyby se zaradily a ostýchavost pokládaly za směšný anachronismus...

Ať jsou již důvody jakékoli, skutečnosti mluví zřetelně a dokazují příliš jasně, že v názoru na podstatu manželství nastává u Američanů převrat. Ilustruje to tak svrchu zmíněný případ, že bohatý umělec Ferdinand Earle pozval všechny své přátele v New Yorku k banketu na počest své choti, krásné Francouzky, kterou posílá a jejím šlým synkem nazpět do Francie, aby se po rozloučení manželství znova oženil. Nová jeho vyvolená byla již také přítomna.

Mr. Earle, jenž má nádherné panství v Monroe v Orange County, utvořil si volně dle Platóna teorii, že všichni lidé před narozením žili v manželství, jež jim nebe určilo a když chtěl tuto myšlenku rozvíšit ve velkém básnickém díle, došel ku přesvědčení, že jeho družka není onou, nebem jemu určenou manželkou. Žil z počátku se svou chotí, kterou poznal za studii v Paříži, velmi šťastně, ale později přece shledal, že se mýlil, když se na cestách setkal s jinou ženou, v níž domnívá se nalézt svou předurčenou manželku. Proto posílá svou chof domů, ale přes to prohlásil na banketu, že k ní pociťuje posud "platonickou" lásku. Mezi četnými hosty nalézali se kromě nové vyvolené Earlovy také její bratr a matka...

SŘÍCENÍ OHROMNÉHO MOSTU.

Velešlo moderní techniky, jež se blížilo svému ukončení, sřítlo se, jak již sděleno, před několika dny do proudu řeky Sv. Vavřince v Kanadě a pohřbilo v níh 61 dělník. Jest to světově známý most, který staví kanadská vláda asi sedm mil od Quebecu, kde proud není tak silný a páda jest pro základy vhodnější. Měl býti 3240 stop dlouhý, tedy o něco kratší než nynější největší most Forthu, ale otvor jeho oblouku měl obnášeti 1800 stop, kdežto u tohoto jest jest 1710 stop rozpjatý. Jeho dva hlavní pilíře, postavené na základě šedesát stop hlubokém, sestávaly z 13,000 kubických stop žulových kamenů a 500 tun stavebního železa a měly držeti ocelový most, vypínající se 150 stop nad hladinou řeky. Vystavěny byly pomocí pneumatických cissonů. Most byl zařízen pro dvoje železniční koleje, jednu elektrickou dráhu, měl dva široké chodníky na obou stranách a byl v celku 90 stop široký. Jeho ocelová konstrukce byla rozpočtena na 40,000 tun železa a prováděla ji známá firma Phoenix Bridge Company ve Thomaxville u Filadelfie. Musila k účeli tomu poříditi některé zvláštní stroje a převoz některých kusů mostu byl spojen na železnici s velkými obtížemi, poněvadž kusy ty byly velmi těžké a dlouhé. Škoda, kterou podnikatelé utrpěli páčí se na 300,000 liber šterlinků. Celý most bude státi 1,200,000 liber šterlinků. Měl býti dohotovený příštího roku, kdy se bude slaviti založení Quebecu Smanuelem de Chaplaine. Nyní ovšem opozdí se dokončení jeho snad o několik let. Sřícení mostu zavítal přý stavebním materiálem přetřesený vlak v okamžiku, když jeho

lokomotiva přešla hlavní oblouk. Po- divnou náhodou zachránil se její strojník, který s ní spadl do vody. V tu dobu, o 5. hodině 23 minutách, pracovalo na mostě ještě 92 dělníků, z nichž se někteří zachránili takřka zázračným způsobem. V Sv. Remualdu a v Novém Liverpoolu, kde dělníci bydlí, panuje nesmírný zármutek, neboť některé rodiny ztratily až šest svých členů. Kromě toho zahynuli i čtyři inženýři zmíněné továrny. Dosud nebylo možno vyloviti nebo naléztí všechny mrtvoly, neboť proud je daleko odplavil, ale podařilo se odstraniti z řeky trosky, jež překážely plavbě.

Léčení souchotin.

Slavný lékař anglický, dr. Wright, oznamuje světu, že nalezl nový způsob léčení, jímž dají se souchotiny i zameziti i vyléčiti. Ujišťuje, že bude možno očkováním jím předejiti právě tak, jako neštovicím. Doufáme pevně, že pokusy, jež zajisté po celém světě konati se budou, se zdaří a že lidstvo zbaveno bude tohoto moru. Při tom ovšem bude nutným udržeti tělo silným, čehož docílíme jedině tím, udržíme-li své zažívání pravidelným. Proto, jakmile nastane v přijímání nebo zažívání pokrmů nějaká změna, jest nutným ihned užívati Trinerova Léčivého Hořkého Vína. Ono v každém případě dá dosti síly zažívací soustavě, by přijala každou potravu a ji dokonale zpracovala; tak vyrobí silnou, zdravou krev, kteráž jest podmínkou zdraví a síly. Ono jest užitečným ve všech chorobách žaludku a střev; v každém případě, kde člověk, potřebuje chuti k jídlu a tělesné síly. Budete-li silným a udržíte-li si pravidelné zažívání, nedostanete souchotiny. Na prodej v lékárnách. Jos. Triner, 799 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

PADOUCNICE FITS ELYPSY, vyléčena.

"Mohu přísahně před každým soudcem dokázati, že Dr. Grant vyléčil mého syna z padoucnice. Frank Adam, Cadott, Wis."

Jedna léhev na zkoušku zdarma. Udejte stáří, zašlete kolek a pište česky. 8m3z

Dr. F. E. GRANT
Z. Ridge Bldg., Kansas City, Mo

Pouze nemoci oční, ušní, nosu a krční léčí

Dr. W. K. Foote

309-10 Neville Block, Omaha, Neb.

Úřední hodiny: Od 9 do 12 dop. Od 2 do 5 odp. Tel. Douglas 2491. Těž přizpůsobuje brýle dle nejnovější metody. 41q6m

Dr. F. J. Káral,

český lékař a ranhojč

Úřadovna v Karbach bloku, čísla po-koje 303. — Tel. 1761.

Úřadní hodiny: Od 10 do 12 a od 3 do 5.

Obydlí 1952 So. 15th St.

Úřadní hodiny: večer. Tel. Doug. 1875, Omaha, Neb. 18

Dr. C. Rosewater

ČESKÝ LÉKAŘ.

Úřadovna: 222 "Bee Building"

Úřadní hodiny: Od 11—12 dop.; od 2—5, od 5:30—6 odp. — V neděli od 10 do 12 dopol.

Tel. v úřadovně 604. — Tel. v bytu 1217

Bydlí: Číslo 2417 Jones ul.

Zvláštní pozornost se věnuje ženským nemocem a ranhojčství.

To, co hledáte!

Jak nejsnáze domoci se svého vlastního domova? Jak nejlépe uložiti své peníze? Jsou otázky, které předléhají každému z nás. A tu nelze učiniti lépe, nežli zakoupiti pozemek tam, kde skvělá budoucnost na každého čeká. A to je v Jižní a Severní Dakotě, Západní Nebrasee a Texasu. Dále máme mnoho vzdělaných farem od 80 do 400 akrů v rozličných částech státu, jakož i v jiných státech. Městské majetky všeho druhu.

A NEJEN TO!

Máme též v prodeji všeho druhu obchody v bohatých českých osadách, tak že Vás musíme uspokojit. Neobtěžujte si nám dopsat.

PRAGUE LAND AND IMMIGRATION CO.
PRAGUE, NEB.

Pozoruhodná novinka!!

Právě převzali jsme do prodeje pozoruhodnou knihu

KRESBY A POVÍDKY

od OTAKARA CHARVATA.

Obsah: Za mořem. — Hřích. — Jen jedna Praha. — O dvou tonoucích. — Když rok končí. — Srdec. — Těžká chvíle. — Proč Martin Jordán zmizel. — Tragan se vrátil. — Smrt. — Skvrna. — Jednou na podzim. — Home, Sweet Home. — Hřích Altanovy ženy. — Centou za moře. — Návrat.

Zajímavé povídky z česko-amerického života, jež kniha tato obsahuje, vzbudily mezi čtenářstvem veliký zájem. Rovněž kritika měla pro ně jen slova chvály. Všechny časopisy shodují se v tom, že jest to četba skutečně cenná.

Knihu vkusně vázanou v úhledných měkkých deskách prodáváme za 50 centů.

Knihu hodí se za dárek ku všem příležitostem.

Rředplatitelům Pokroku poskytneme ji jako premií za doplatek pouhých 25c. Objednávky přijímá

POKROK PUBLISHING CO., 1309-11 Howard St., OMAHA, NEBR.

Nejstarší a nejlepší místo pro schůzku jest

ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC

v čis. 1306 Farnam ul.

Pravá importovaná piva na čepu. Pilsněk z Měšťanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hořrau Munich Bavaria pivo. Pivo Anheuser-Busch a svátosaznámo Faust získalo rozsáhlou reputaci. Kavárna pro dámy nalézá se na druhé podlaže. 401f